

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 242/21
3.6.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ..., улица .. блок ... број ..., чији је пуномоћник Јован Бесарић, адвокат из Београда, улица Деспота Стефана број 28, против туженог ББ из, улица ... број ..., чији су пуномоћници Дејан Мартић и Стана Мартић, адвокати из Београда, улица Алексе Ненадовића број 1, ради заштите од насиља у породици, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П2.бр. 1142/16 од 09.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 03.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П2.бр. 1142/16 од 09.10.2020. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка из става другог изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П2.бр. 1142/16 од 09.10.2020. године тако што се **ОДРЕЂУЈЕ** да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбија се тужбени захтев тужиле којим је тражила да се одреди мера заштите од насиља у породици и забрани туженом да на било који начин узнемирава тужилу, те да му се наложи да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања која му угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиле. Ставом другим изреке обавезује се тужилу да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 469.800,00 динара. Ставом трећим изреке одбија се захтев туженог да му тужилу плати законску затезну камату на износ од 469.800,00 динара на име трошкова поступка, почев од 09.10.2020. па до дана наступања услова за извршност пресуде, а ставом четвртим изреке одбија се захтев туженог којим је тражио да му тужилу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 217.050,00 динара, као разлику од тражених 868.850,00 до досуђених 469.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења па до коначне исплате.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавила тужила, побијајући је у ставу првом и другом изреке, из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку у вези члана 202 Породичног закона.

Тужени је одговорио на жалбу тужиле.

Трошкове другостепеног поступка ни тужила ни тужени нису тражили.

Испитујући правилност пресуде у побијаном делу на основу члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП-а ("Службени гласник РС" 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) у вези члана 202 Породичног закона - ПЗ ("Службени гласник РС" бр. 18/05, 72/11, 6/15) Апелациони суд је оценио да жалба тужиле није основана у погледу одлуке о главној ствари из става првог изреке, а да је основана у погледу одлуке о трошковима поступка.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути.

Супротно наводима из жалбе тужиле, првостепени суд није учинио повреду поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, јер је за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге, изрека пресуде је разумљива и садржи довољне разлоге о чињеницама битним за одлучивање, те се законитост и правилност побијане пресуде може са сигурношћу испитати.

Према чињеницама утврђеним у првостепеном поступку, тужила и тужени су бивши супружници. Тужила је рођена ... године и по занимању је ..., званично незапослено лице, издржава се од алиментације за децу и повременим приходом од продаје слика, а са децом живи у породичној кући на адреси... блок ...број ... Тужени је рођен ... године, по занимању је ..., запослен у ВВ, живи у стану површине 80 м², који је власништво његове мајке на адреси у улици ... Супружници су склопили брак дана ... године у ... из кога имају двоје деце, ГГ рођеног године, коме је на раном узрасту дијагностикована дисплазија и успореност у менталном и физичком развоју и малолетног ДД рођеног ... године уредног психофизичког развоја. Од рођења другог детета однос супружника се пореметио, дошло је до међусобних размимоилажења због потребе за појачаним ангажовањем и инвестирањем оба родитеља у подизању деце, која нису успели да усагласе, те је временом дошло до међусобног удаљавања и оптуживања, те укључивања сродника у породичне проблеме, што је ескалирало до пар насталих инцидената у којима су оба супружника једно другом нанели повреде, што је процесуирано. Од јула месеца 2012. године тужила се са децом преселила у ..., а модел виђања деце са оцем је регулисан у договору са Центром за социјални рад Одељење Врачар, тако што је отац долазио по децу у ... до јануара 2013. година, након чега је виђање потпуно прекинуто.

Процена стручног тима органа старатељства од 10.10.2013.године је да су узроци инцидентних ситуација, у продуженом партнерском и родитељском конфликту, што се огледа кроз два различита стила васпитавања и схватања родитељских улога,

партнерског ривалства и борбе за непосредно вршење родитељског права у односу на децу. Мишљење органа старатељства је да се мајка уживела у улогу жртве, очекујући од деце да се одреде, а својим поступањем допринела изолацији и потпуном прекиду контакта између оца и деце, те да се стиче утисак да су њена очекивања у односу на орган старатељства да је прихвати као жртву насиља и да Центар све активности усмери у циљу њене заштите. Према достављеном одговору Клинике за неурологију и психијатрију за децу и омладину од 11.09.2013. по замолници органа старатељства, тимски је констатовано да су обављени разговори са мајком и децом и да се не може утврдити да се код деце ради о злостављању од стране оца нити деде, на чему мајка инсистира, већ да је велики уплив брачне проблематике у односима деце и оца. Процена органа старатељства је да мајка због субјективног осећаја жртве породичног насиља повремено манипулише децом, чиме их посебно ставља у позицију која може утицати на њихов свеукупни раст и развој и у породичну ситуацију којој нису дорасли и са којом не могу да изађу на крај. Мишљење органа старатељства је да партнерски конфликт није превазиђен и да се даље налази у акутној фази, да је прешао на релацију родитељства, продубио се и достигао степен поларизације и да су две стране потпуно супротстављене, осећају се угроженим и спремне су да доказују кривицу и опасност оне друге стране, чиме се развојне потребе деце занемарују и стављају у други план.

У дијагностичком поступку, нису идентификовани било какви облици партнерског насиља односно процењено је да се ради о пролонгираном партнерском конфликту пројектованом у родитељству, чију етиологију треба тражити у жељи оба родитеља да непосредно врше родитељско право, а да су у питању насилни инциденти који су наведени и процењивани у поступку за развод брака, те је мишљење органа старатељства да није целисходно изрећи неку од мера заштите од насиља у породици, те да се очекује да ће се породични односи стабилизovati након реализације корективног надзора над вршењем родитељског права, те упућивање у саветовалиште за брак и породицу при Градском центру за социјални рад на третман оба родитеља, који су прихватили, као и окончање судских поступака који су у току.

Правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П2.бр. 8960/10 од 27.06.2018. године разведен је брак између парничних странака, те су, тада малолетни ГГ рођен године и ДД рођен поверени мајци, уређен је начин одржавања личног односа деце са оцем и одлучено о доприносу оца о издржавању деце, а одбијен је захтев овде туженог да се одреди мера заштите од насиља према овде тужили.

Из стања у списима произлази да је поступак у овој правној ствари започео тужбом малолетних тужилаца и мајке против овде туженог и његовог оца, односно деде, који је у међувремену преминуо. Како је мал. деци постављен колизијски старатељ, након чега је одбачена тужба малолетних тужилаца, у току је само поступак тужиле против туженог.

Првостепени суд је, одлучујући о преосталом тужбеном захтеву тужиле против туженог, ценећи писане доказе у списима предмета и исказе парничних странака, које је прихватио као јасне, логичне и у складу са писаним доказима, утврдио да се у конкретном случају ради о дубоко поремећеним партнерским и родитељским односима парничних странака, а не о насиљу у породици, у смислу члана 197 и 198 Породичног

закона. Брачни односи парничних странака су нарушени од рођена млађег сина ДД ... године, од када су се тужилца и тужени удаљили као партнери, а у периоду од 2009. и 2010. године дошло до погоршања њихових односа и до изолованих инцидента које су парничне странке пријављивале полицији и органу старатељства. Од јула месеца 2012. године када је престала заједница живота, парничне странке нису у личном контакту и није било нових инцидентних ситуација ни насилних догађаја, при чему тужилца одбија комуникацију са туженим, чак и путем поште.

Искази парничних странака о чињеничним догађајима, по оцени првостепеног суда, нису у супротности у смислу описа догађаја, јер је свако исти догађај доживео на свој субјективан начин, а одређену чињеницу су странке у целости негирале онда када су се те чињенице сукобиле са личним емоционално-психолошким ставовима те странке.

Супротно жалбеним наводима тужилце првостепени суд је исказе парничних странака ценио правилном применом члана 8 ЗПП-а у вези члана 202 ПЗ те из исказа парничних странака утврдио да, осим изолованих насилних догађаја током заједничког живота парничних странака у периоду пре јула месеца 2012. године, у виду међусобног психолошког насиља које је прерастало у физичке сукобе, чему су доприносиле обе парничне странке, није било насилних догађаја, а парничне странке нису у личном контакту. Из исказа тужилце је утврђено да она актуелно не осећа страх од туженог, а да тужени нема трајнију ни интензивнију моћ над тужиљом.

Првостепени суд је из налаза и стручног мишљења органа старатељства достављеног током поступка у смислу члана 286 Породичног закона, које је оценио као јасан, логичан и у свему дат по правилима струке, утврдио да нису идентификовани било какви облици партнерског насиља, већ да однос парничних странака карактерише пролонгирани партнерски конфликт пројектован у родитељству, услед жеље парничних странака да непосредно врше родитељско право. Партнерски конфликт је прешао на релацију родитељства, продубио се и достигао степен поларизације, те се парничне странке осећају угроженим и спремне су да доказују кривицу и опасност оне друге стране, те да тужилца мотивацију туженог да самостално врши родитељско право, услед чега није био сагласан да деца промене школу, неоправдано тумачи као насиље, као и да од прекида брачне заједнице настоји да изузме туженог као оца из живота деце, те је наметнула да се целокупан однос између родитеља, а у вези са децом одвија дуги низ година преко институција. Првостепени суд је овакав однос парничних странака оценио као саставни део процеса "тешког развода", кроз које су странке прошле, а који је трајао од 2010. до 2018. године, као и последице истог, те је и конфликтне инцидентне ситуације између њих окарактерисао као изоловане испаде у већ нарушеном партнерском односу странака, а не као континуирано насиље у периоду док је трајала заједница живота до јула 2012. године.

Када се описи странака о инцидентним ситуацијама ставе у међусобни однос, првостепени суд правилном применом члана 8 ЗПП-а, ценећи и остале изведене доказе, оцењује да странке различито емотивно доживљавају догађаје и манифестују приближно сличну моћ, што њихов однос чини висококонфликтним, без интензитета и последица, које у смислу члана 197 Породичног закона чини насиље.

Из извештаја полиције достављених током поступка, као и пријава достављених од стране парничних странака утврђено је да су парничне странке у току 2010. године у више наврата пријављивале полицији да трпе насиље од стране супружника, међусобно се оптужујући, те се тако издвајају инцидентни догађаји од дана 15.03.2010. године, поводом кога је тужила описала да је тужени давио, док је тужени навео да га је тужила ударила у слепоочницу, од дана 25.06.2010. године, када је тужила оглашена кривом у прекршајном поступку, јер је туженог огребала ноктима по тестисима и вређала га, док тужила за исти догађај описује како је тужени касно увече дошао кући и својим непажљивим понашањем будио укућане што је често чинио.

Након престанка заједничког живота парничних странака током 2013. године (интензивно у марту и априлу месецу, али и пре и након тога) однос парничних странака карактеришу међусобне пријаве полицији и органу старатељства, те је тако тужила у више наврата пријављивала туженог да долази до куће у којој станује она и деца у време које није предвиђено за виђање са децом, да упорно звони на врата, да лупа и виче, да јој прети путем телефона, да не враћа децу на време када се виђа са њима, док је тужени пријављивао да му тужила ускраћује контакт са децом и опструише виђање, а у свом исказу је навео да јесте долазио до куће тужиле, али да би преузео децу у време планирано за то. Према закључку првостепеног суда овакве реакције парничних странака биле су последица неразрешеног родитељског односа и борбе за надмоћ у решавању истог, али у међусобном опхођењу парничних странака нема манифестација моћи туженог над тужиљом.

Првостепени суд је имао у виду и да је тужила у свом исказу, као насиље туженог према њој, окарактерисала и то што тужени није дао сагласност да се деца упишу у школу ближу новом месту становања, пре 8 година, што жели да њиховог сина Ивана води код психолога, што му не дозвољава да доводи женско друштво у стан када борави код њега, инсистирајући да су она и деца “једна емотивна целина”, те да се све то “прелива” на њу, али да је ценећи исказ тужиле нашао да се њени наводи односе на садржај односа туженог и деце парничних странака, о чему је одлучено у парничном поступку пред овим судом П2.бр. 653/14, а не на радње туженог учињене према њој, те да је став првостепеног суда да се у конкретном случају ради о неусаглашеним ставовима парничних странака у вршењу родитељског права над заједничком децом. Првостепени суд је ценио и наводе тужиле да је тужени вршио насиље над њом тако што је њу и децу избацио из стана, али из писаних доказа у списима предмета (захтева за иселење и обавештење Одељења за имовинско правне и стамбене послове Градске општине Врачар) утврђено је да је поступак иселења и тужиле и туженог покренула мајка туженог која је власник стана током 2011. године, да је са органом старатељства направљен план подршке породице, те да је иселење одложено за јул 2012. године да би деца завршила школску годину. Осим тога, првостепени суд је ценио и наводе тужиле о томе да је тужени након пресељења вршио насиље над њом на тај начин што је пријављивао грађевинској инспекцији радове на кући њеног оца, у којој она и деца живе у ул. ... у ..., а “ЕПС”-у прикључење на електромрежу, али исти није оценио као насиље, јер је из дописа туженог Одељењу за грађевинско-комуналне послове Градске општине Земун од 13.03. 2012. и 19.03.2012. године и одговора тог одељења од 29.05.2012. године утврдио да се тужени обраћао истом ради прибављања доказа у

поступку развода брака парничних странака на околност имовинског капацитета тужиље, а из дописа “Електродистрибуције Београд” током 2012 године да се истој обраћао, јер је имао сумњу о неовлашћеном и нестручном прикључку на електромрежу објекта, у коме станују његова малолетна деца, наводећи да се плаши могуће хаварије, који поступци туженог се не могу сматрати насиљем, обзиром на његово стручно образовање и грађење објеката без регулаторних одобрења.

Првостепени суд је ценио да, иако је однос парничних странака био оптерећен неразумевањем, напетом, тензијом и повременим вербалним и физичким конфликтима, који су произлазили из неразрешених партнерских и родитељских односа, у конкретном случају не би било сврсисходно одређивање мере заштите од насиља у породици, јер се понашање туженог не може окарактерисати као насиље у породици у смислу члана 197 и 198 Породичног закона, узимајући у обзир видове понашања туженог, чињеницу да парничне странке нису у директном и личном контакту од 2013. године (преко седам година), да међу њима не постоји било који облик комуникације и да је ризик ескалације насиља актуелно низак, а да је до 2018. године трајао изузетно стресан поступак развода брака, да парничне странке нису у положају жртва-насилник, јер не постоји манифестација надмоћи туженог у односу на тужиљу, нити је код тужиље присутан страх од туженог, те да физички и психички интегритет, здравље и лична безбедност тужиље нису угрожени.

Како је првостепени суд из описаног и утврђеног чињеничног стања оценио да код оваквог стања ствари не постоји ризик од испољавања насиља и да у конкретном случају не би било сврсисходно одређивање мера заштите од насиља у породици, имајући у виду да је сврха заштитних породичноправних мера да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују или подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља, применом одредбе члана 197 и 198 Породичног закона оценио да је тужбени захтев неоснован.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано на основу правилне оцене изведених доказа у смислу члана 8 ЗПП-а. Наводима жалби тужиље чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда није доведено у сумњу. Правилно и потпуно утврђено чињенично стање засновано је на слободној оцени доказа, те увидом у све поступке који су се водили међу парничним странкама, те није доведено у сумњу жалбеним наводима тужиље. Одредбом члана 8. ЗПП установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и препушта суду њихову савесну и брижљиву оцену.

Суд према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања слободно, без формалних ограничења, цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе извести ради утврђивања чињеница важних за доношење одлуке.

Супротно жалбеним наводима, првостепени суд је имао у виду наводе свих поднесака тужиле, те извршио донето решење на расправном записнику са рочишта од 16.03.2018. године, тако што је извршио увид у све поступке који су вођени међу парничним странкама што произлази и из разлога побијане пресуде. Из записника од 09.10.2020. године произлази да су списима предмета здружени списи П2 653/14, те да је првостепени суд извршио увид у све списе по решењу суда од 16.03.2018. године, што произлази како из писаних доказа у списима, тако и из образложења првостепеног суда.

На правилност побијане пресуде нису од утицаја поступци који се воде пред тужилаштом, као ни руковођење суда спроведеним поступком, обзиром да првостепени суд има право да руководи поступком, те дозвољава, односно ускраћује поједина питања. Поред тога, поступање судије у првостепеном поступку је било предмет оцене председника суда, поводом два захтева за изузеће, у којима су наведени разлози који се сада понављају и у жалби, а који захтеви су одбијени.

Чињеница да увод пресуде, поред дана доношења, не садржи и дан објављивања те пресуде, није од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде, обзиром да се ради о омашци приликом израде која се може исправити у свако доба, у складу са чланом 362 ЗПП-а. Поред тога, околност да увод пресуде не садржи идентификационе бројеве парничних странака је такође омашка која се може исправити сходно одредби члана 362 ЗПП-а у вези члана 202 Породичног закона.

На правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, када је закључио да, обзиром на прекид контакта, те на чињеницу да нису у контакту преко седам година, да међу њима не постоји било који облик комуникације, да физички и психички интегритет, здравље и лична безбедност тужиле нису угрожени, да тужилца нема страх од туженог, а да тужени нема трајнију ни интензивнију моћ над тужилом, те да не постоји ризик од испољавања насиља, не би било сврсисходно одређивање мере. За своју одлуку првостепени суд је дао јасне и довољне разлоге које, као правилне, прихвата и овај суд, као другостепени.

Насиље у породици, сагласно члану 197 став 1 ПЗ, је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, а сагласно ставу 2 истог члана насиљем у породици, у смислу става 1. овог члана, сматра се нарочито nanoшење или покушај nanoшења телесне повреде; изазивање страха претњом убиства или nanoшења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу; присиљавање на сексуални однос; навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14. годину живота или немоћним лицем; ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицима, вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање.

Врсте мера породично-правне заштите од насиља у породици прописане су одредбом члана 198. Породичног закона, а њихова сврха јесте да се њиховом применом спречи поново извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита психичког и физичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују или подстичу понављање насиља.

Суштина заштите огледа се у ограничавању или привременој забрани одржавања личних односа извршиоца насиља са жртвом.

У конкретном случају, породична ситуација странака почела је да се посебно компликује почев од 2005. године рођењем млађег детета, а ескалирала је свађама тужиле и туженог и обостраним вербалним повређивањима, увредама, омаловажавањем и повременим физичким насиљем и једне и друге стране, преносећи се и на остале чланове њихове породице, те је интензивно утицала на обе странке, резултирајући многобројним поступцима пред разним органима. Протеком времена у ком странке нису комуницирале преко седам година, те разводом брака 2018. године, фактичким престанком заједничког живота тужиле и туженог још 2012. године, сазревањем деце тужиле и туженог од којих је старији постао и пунолетан током овог поступка, породична ситуација међу странкама се објективно смирила, те она стога не захтева мере заштите од породичног насиља које су иначе привременог карактера и трају до смиривања ситуације која их је изазвала.

Окончање овог поступка на овај начин је целисходно и због тога што ће се странке растеретити стреса неизвесности и правне недовршености њихове животне ситуације, а смиривање ситуације окончања овог поступка омогућиће странкама да се посвете решавању других здравствених и породичних проблема, имајући у виду стање њиховог старијег детета.

Нису основани наводи жалбе тужиле да је првостепени суд погрешно проценио да тужени не врши насиље над тужилом, обзиром на то да је првостепени суд правилно утврдио да су бивши супружници док су живели заједно до 2012. године обострано вршили психичко насиље једно према другом са елементима физичког насиља, чему су и један и други допринесли, али да од када се тужила одселила 2012. године комуницирају само преко органа старатељства и суда. Како је циљ мера заштите од насиља у породици да се починиоци уздрже од вршења насиља и да у будућности не понове насиље у конкретној ситуацији када се странке не виђају нити комуницирају, не очекује се да ће поновити насиље нити је утврђено да странке у дужем временском периоду понављају једна према другој насиље. Чињеница да су они у поремећеним односима је последица њиховог обостраног неразрешеног партнерског конфликта који споро превазилазе, што не значи да на тај начин тужени врши насиље према тужили, а што је утврђено и у одлуци Гж2 841/18 у односу на туженог према тужили, већ да не могу да једну тешку животну ситуацију насталу распадом породице и разводом превазиђу на начин који не би дестабилизовао и лоше утицао на децу.

Поред тога на правилност побијане пресуде нису од утицаја ни жалбени наводи да је тужени вршио насиље над тужилом користећи институције система као инструменте насиља, имајући у виду да је против свих одлука институција тог система тужила имала право на жалбу, а о евентуалној повреди право на правично суђење на које се жалбом указује није надлежан да одлучује Апелациони суд у Београду, већ Уставни суд.

Осим тога, чланом 198 став 3 Породичног закона прописано је да мера заштите од насиља у породици може трајати најдуже годину дана, те да се може продужавати

све док не престану разлози због којих је била одређена, као и пре истека времена трајања сходно члану 200 ПЗ, ако престану разлози због којих је мера била одређена.

Приликом одлучивања о основаности жалбе тужиље, другостепени суд је ценио и остале наводе које су истакнуте у жалби, али их сходно члану 396 став 1 и 2 ЗПП-а у вези члана 202 ПЗ није посебно образлагао, пошто не могу довести до другачије, за тужиљу, повољније одлуке.

Међутим, имајући у виду специфичност овог поступка, те друге поступке који су вођени међу истим странкама, као и да је поступак развода брака трајао до 2018. године, Апелациони суд је оценио да је основана жалба тужиље у делу која се односи на трошкове странака, обзиром да првостепени суд приликом доношења одлуке о трошковима поступка није применио одредбу члана 207 Породичног закона, због чега је одлука о трошковима поступка преиначена.

Наиме, првостепени суд је туженом досудио трошкове парничног поступка у износу од 469.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате, позивом на одредбе члана 153, 154 и 163 ЗПП-а, као и члан 202 Породичног закона, налазећи да је захтев туженог за исплату трошкова основан, јер је тужиља изгубила спор.

Одредбом члана 207 Породичног закона прописано је да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности.

Како је суд у породичним споровима сходно цитираној одредби члана 207 Породичног закона овлашћен да о накнади трошкова поступка одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности, чиме је овлашћен да у овој врсти спорова одступи од правила да странка које није успела у спору накнади трошкове поступка супротној страни, како је то прописано Законом о парничном поступку, по оцени Апелационог суда у Београду, овде не треба применити одредбе члана 153 и 154 у вези члана 202 Породичног закона, већ одредбу члана 207 Породичног закона коју првостепени суд није применио. Наиме, обавезивање тужиље којој су деца поверена на самостално старање и бригу, која је незапослена, нема сталне приходе и живи од алиментације који јој тужени даје за заједничку децу и од повремене продаје слика, на исплату износа од 469.800,00 динара са законском затезном каматом туженом, одразила би се и на положај заједничке деце.

Како се ради о осетљивим породичним ситуацијама, Апелациони суд је оценио да у конкретном случају треба применити одредбу члана 207 Породичног закона, имајући у виду све околности конфликта које су између парничних странака постојале и које су услед развода брака и поверавања деце настале, те довеле до бројних поступака вођених пред судом, а који поступци су изазвани конфликтним понашањем обе странке, а не само тужиље.

Стога је побијана одлука о трошковима преиначена, те одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка, имајући у виду карактер овог спора, који је

текао паралелно са поступком развода брака, а чије је вођење и дужина изазвана понашањем обе парничне странке, а не само тужиље, те посебно ценећи најбољи интерес заједничке деце парничних странака од којих је једно малолетно, а пунолетно дете има дисплазију и успореност у менталном и физичком развоју.

Са свега изложеног, на основу члана 390 ЗПП-а у вези члана 202 ПЗ-а одлучено је као у ставу првом изреке, а на основу члана 401 тачка 3 ЗПП-а у вези члана 202 и 207 ПЗ, као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић